

Motion

1984/85:1041

Sten-Ove Sundström m. fl.

Ett Teknikens hus vid högskolan i Luleå

Högskolan i Luleå har sedan sin tillkomst arbetat med att öka kunskaperna om och intresset för teknik i den nordligaste landsdelen.

Den kunskap som krävs för framtiden måste byggas upp från grunden. Därför är det viktigt att nå de yngre generationerna och hos dem skapa och bibehålla ett intresse för teknik. Deras inställning och syn på framtidens teknik är avgörande.

Redan före skolåldern måste barn kunna erbjudas intresseskapande verksamhet inom det tekniska området. Skolan måste få bättre möjligheter att utveckla barns och ungdomars tekniska fantasi och färdigheter.

I USA och Canada finns en rad s. k. science centers, där man på olika sätt arbetar med att levandegöra tekniska och naturvetenskapliga fenomen i människornas egen vardag. Dessa centra är kunskapsförmedlare i samverkan med skola och näringsliv, och de blir härigenom också en viktig utvecklingsfaktor i de regioner de verkar i.

I Sverige finns ännu inte någon permanent verksamhet av science center-karaktär. Högskolan i Luleå har emellertid sedan 1979 med stöd av forskningsrådsnämnden (FRN) arbetat med ett projekt som utreder förutsättningarna för att starta en sådan verksamhet i Luleå, där man i vissa avgörande delar främst riktar sig till barn och ungdom. Verksamheten skall också lätt kunna förenas med aktiviteter för vuxengrupper av olika slag och med öppen verksamhet för allmänheten.

Utredningsarbetet har hittills visat att det är sannolikt att ett science center – med arbetsnamnet "Teknikens hus" – i Luleå skulle få utvecklingseffekter av den art man kunnat konstatera i USA och Canada.

Högskolan har också bedrivit försöksverksamhet i projektet i form av bl. a. utställningar och verkstäder. Denna verksamhet har blivit en mycket stor framgång bland barn och lärare i skola och förskola både i Luleå och dess närhet och i andra kommuner i Norrbotten. Rapporter och resultat från projektet har dessutom efterfrågats från skolor och enskilda lärare över hela landet.

Högskolan i Luleå var först i landet med att starta nämnda verksamhet som också aktualiseras i den s. k. Norrbottenspropositionen. Projektet är särskilt betydelsefullt bl. a. genom att man tidigt kan väcka intresset för teknik hos flickor, eftersom kvinnor är starkt underrepresenterade i teknisk utbildning och i tekniska yrken.

Den försöksverksamhet som bedrivits kommer nu att upphöra, eftersom inga nya anslag från FRN ges. Det är därför viktigt att driftmedel erhålls via

statsbudgeten. Detta bör ske över de befintliga ramarna för informationsinsatser till de tekniska fakulteterna.

I budgetpropositionen anges att högskolan i Luleå är väl försörjd med lokaler för verksamheten. De lokaler inom högskolan som används har varit klart olämpliga. Aktiviteterna har bl. a. bedrivits i högskolans korridorer och i elevernas uppehållsrum.

För att klara den planerade verksamheten krävs speciellt byggda lokaler. Dessa bör byggas i närheten av högskolan för att möjliggöra ett nära samarbete mellan parterna. Den totala kostnaden för ett Teknikens hus beräknas till 20 milj. kr. varav en första etapp beräknas kosta 12 milj. kr.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om driftmedel för barn och ungdomsverksamheten vid högskolan i Luleå,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av nya lokaler för verksamheten Teknikens hus vid högskolan i Luleå.

Stockholm den 23 januari 1985

STEN-OVE SUNDSTRÖM (s)

FRIDA BERGLUND (s)

BRUNO POROMAA (s)

ÅKE SELBERG (s)